

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/196/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122207691
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4122207691.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého Y. O., nar. XX.X.XXXX, t.č. umiestneného v Centre pre deti a rodiny Topoľčany, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky X. O., nar. X.X.XXXX, bytom O. XXX/XX, Q., t.č. bytom U. F. XXX, R. nad D., Česká republika a nevedeného otca, o návrhu N. F., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XX, t.č. bytom S. X na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, za účasti Okresného prokurátora Nitra, takto

rozhodol:

Súd návrh N. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. XX na zverenie maloletého Y. O., nar. XX.X.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietla.

Súd nariaďuje u maloletého Y. O., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany.

Súd zaväzuje matku maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletého Y. O., nar. XX.X.XXXX výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Stará matka mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX sa svojím návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 1.8.2022 domáhala zverenia mal. Y. do náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila navrhovateľka tým, že je starou matkou mal. Y., ktorému bolo na základe uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 35P/66/2021 zo dňa 20.10.2021 nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v CDR Topoľčany, najviac na dobu 6 mesiacov. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 35P/57/2022 zo dňa 25.5.2022 bolo maloletému dieťaťu opakovane nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v CDR Topoľčany, najviac na dobu 6 mesiacov. Mal. Y. bol spolu so svojim bratom mal. D. umiestnený do CDR Topoľčany z dôvodu, že obaja rodičia boli pod vplyvom alkoholu, matka odmietala zabezpečovať starostlivosť o mal. deti. Navrhovateľka uviedla, že sa chce postarať o svojich vnukov a podieľať sa na ich výchove. Býva v obci S. v rodinnom dome, ktorý pozostáva z dvoch izieb, vodu čerpá z vlastnej studne, suché WC sa nachádza na dvore rodinného domu. Predmetný návrh sa rozhodla podať z dôvodu, že rodičia nie sú schopní zabezpečovať starostlivosť o mal. deti. Navrhovateľka uviedla, že je psychicky a fyzicky spôsobilá sa

postarať o mal. deti, že mal. deti v CDR Topoľčany pravidelne navštevovala a je s nimi v každodennom telefonickom kontakte.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra sa svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.10.2022 domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti nad mal. dieťaťom. Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že mal. Y. je v súčasnosti umiestnený v CDR Topoľčany na základe uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 35P/57/2022 zo dňa 25.5.2022, ktorým mu bolo opakovane nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v CDR Topoľčany, najviac na dobu 6 mesiacov. Do uvedeného zariadenia bol mal. Y. umiestnený spolu so svojim bratom mal. D.. U mal. Y. adaptačný proces prebehol veľmi dobre, navštevuje ZŠ sv. D. v Topoľčanoch, v škole je komunikatívny, kamarátsky a k učiteľom je slušný, je zdravý. Od umiestnenia mal. Y. a mal. D. v zariadení je matka s mal. deťmi sporadicky v osobnom a telefonickom kontakte, informovala sa na zdravotný stav mal. detí. Ďalší súrodenci mal. Y. a mal. D. sú umiestnení v CDR Kolíňany, súrodeneckú skupinu nebolo možné umiestniť do jedného CDR z dôvodu nedostatku kapacít v jednotlivých CDR. Z dôvodu uvoľnenia kapacity v CDR Kolíňany je pre podporu a rozvíjanie súrodeneckých väzieb a priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu u mal. detí nevyhnutné, aby boli aj mal. Y. a mal. D. premiestnení do CDR Kolíňany. ÚPSVaR Nitra má za to, že výchovné opatrenia, ktoré boli mal. deťom nariadené, nesplnili svoj účel, nakoľko si matka neupravila životné podmienky a spolu s údajným otcom mal. detí sa odsťahovala do Českej republiky.

3. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 11P/196/2022 - 22 zo dňa 21.10.2022 boli uvedené veci spojené na spoločné konanie.

4. Na pojednávanie sa nedostavila navrhovateľka N. F. a ani matka mal. Y. O., ktorá uviedla, že súhlasí s tým, aby sa v tejto právnej veci pojednávalo bez jej prítomnosti.

5. Zástupkyňa ÚPSVaR Nitra na pojednávaní uviedla, že ÚPSVaR Nitra sociálnym šetrením v tejto právnej veci zistil, že stará matka mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX nemá nateraz zabezpečené vhodné bývanie, nakoľko nehnuteľnosť, v ktorej uvedená stará matka mal. bývala, je v nevyhovujúcom stave, pričom túto nehnuteľnosť chce odkúpiť jej sused, ktorý ju následne plánuje zbúrať. T.č. sa stará matka mal. Y. nachádza v Českej republike, zhoršil sa jej zdravotný stav a preto absolvuje vyšetrenia v zdravotníckom zariadení v Českej republike. Tento návrh podávajú, aby boli mal. deti v rámci ich súrodeneckých vzťahov premiestnené do jedného zariadenia v rámci celej ich súrodeneckej skupiny, aby sa mohli navzájom stretávať a aby sa prehlbovali medzi deťmi súrodenecké väzby.

6. ÚPSVaR Nitra v konečnom návrhu navrhoval, aby súd vydal uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia vo veci zmeny zariadenia, ktorým súd nariadi CDR Topoľčany povinnosť odovzdať mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti CDR Kolíňany do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti u mal. Zároveň navrhoval, aby súd nariadil nad mal. Y. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v CDR Kolíňany. Matku mal. dieťaťa nech súd zaviazne prispievať na výživu mal. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré výživné bude matka dieťaťa poukazovať na účet CDR Kolíňany vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred. Zároveň požadoval, aby súd zamietol návrh navrhovateľky N. F. na zverenie mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

7. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že súhlasí s podaným návrhom v tejto právnej veci z úrovne ÚPSVaR Nitra.

8. Okresný prokurátor v Nitre v konečnom návrhu uviedol, že s poukazom na záujem mal. Y. O. a na utužovanie súrodeneckých väzieb s jeho ďalšími súrodencami navrhuje, aby súd návrh starej matky N. F. zamietol, nakoľko navrhovateľka nemá vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o mal. Návrhu ÚPSVaR Nitra na nariadenie neodkladného opatrenia na umiestnenie mal. Y. O. do CDR Kolíňany na obdobie kým nebude právoplatne rozhodnuté o ústavnej starostlivosti mal. Y. navrhuje vyhovieť. Návrhu ÚPSVaR Nitra na nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. Y. O. v CDR Kolíňany navrhuje vyhovieť a zároveň navrhuje uložiť povinnosť matke mal. dieťaťa prispievať na výživu mal. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré výživné bude matka dieťaťa poukazovať na účet CDR Kolíňany vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom spisu: návrh navrhovateľky, rodný list mal. Y., správa ÚPSVaR Nitra, oznámenie o výkone štátneho stavebného dohľadu, správa Obce Telince, uznesenie OS Nitra o nariadení NO, vstup OP Nitra do konania v tejto právnej veci, správa CDR Topoľčany, vyjadrenie matky dieťaťa o tom, aby sa pojednávanie v tejto veci konalo bez jej prítomnosti, spis OS Nitra 35P/57/2022 a zistil tento skutočný stav:

10. Maloletý Y. O., nar. XX.X.XXXX pochádza z matky X. O., nar. X.X.XXXX a neuvedeného otca. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 35P/57/2022 zo dňa 25.5.2022 bolo mal. Y. opakovane nariadené výchovné opatrenie, a to pobyť v CDR Topoľčany, najviac na dobu 6 mesiacov. Maloletý bol umiestnený v zariadení spolu so svojim mladším bratom mal. D. z dôvodu závažných nedostatkov starostlivosti matky o mal. deti, ktorá požívala alkoholické nápoje, nemala finančné prostriedky na zabezpečenie bývania a starostlivosti o svoje mal. deti. V súčasnosti sú mal. deti s matkou v sporadickom osobnom a telefonickom kontakte, informuje sa v CDR Topoľčany o ich zdravotnom stave. Matka mal. detí sa v súčasnosti nachádza v Českej republike. O zverenie oboch mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti požiadala stará matka mal. detí N. F..

11. Zo správy Centra pre deti a rodiny Topoľčany, v ktorom je mal. Y. umiestnený, súd zistil, že cieľ odbornej práce zameranej na sanáciu rodinného prostredia s možnosťou návratu mal. detí do starostlivosti rodičov, príp. na poskytnutie náhradnej osobnej starostlivosti u starej matky nebol naplnený a pre ďalší priaznivý vývoj mal. detí je žiaduce spojenie súrodencov v Centre pre deti a rodiny Kolíňany.

12. Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

13. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

14. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

19. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

22. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že nad mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX je potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť, nakoľko starostlivosť o mal. dieťa nie je možné zabezpečiť v domácom prostredí rodiny. Matka mal. dieťaťa sa v súčasnosti zdržiava v Českej republike, kam odišla žiť. O zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti prejavila záujem stará matka mal. dieťaťa N. F., ktorá však nemá zabezpečené vhodné podmienky na bývanie, podľa zistení ÚPSVaR Nitra sa zhoršil jej zdravotný stav, t.č. sa nachádza v Českej republike, kde žije u svojej dcéry a preto súd jej návrh zamietol. Vzhľadom na skutočnosť, že mal. dieťa nie je možné zveriť ani do náhradnej osobnej starostlivosti, je pre jeho ďalší priaznivý a zdravý vývoj nevyhnutné, aby mu bolo zabezpečené náhradné rodinné prostredie a to formou ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Kolíňany, v ktorom sú umiestnení aj ďalší súrodenci mal. dieťaťa a preto je v jeho najlepšom záujme, aby boli súrodenecké väzby zachované a podporované. S nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom sa súd zaoberal aj otázkou vyživovacej povinnosti matky, keď matku mal. dieťaťa zaviazal prispievať na výživu mal. výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred na účet CDR Kolíňany a to od právoplatnosti tohto rozsudku. V zmysle takto zistených skutočností a v najlepšom záujme mal. dieťaťa preto rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.